

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 64/25

Люксембург, 5 юни 2025 г.

Заклучение на генералния адвокат по дело C-769/22 | Комисия / Унгария (Ценности на Европейския съюз)

Ценности на Европейския съюз: Генерален адвокат Szepeta счита, че като е забранила или ограничила достъпа до съдържание за ЛГБТИ, Унгария е нарушила правото на Европейския съюз

Тя предлага на Съда да установи и самостоятелно нарушение на член 2 ДЕС, който прогласява основните ценности на Европейския съюз.

Със Закон LXXIX от 2021 г. за въвеждане на по-строги мерки срещу лицата, осъдени за педофилия и за изменение на някои закони за закрила на децата, Унгария внася някои изменения в различни национални законодателни актове (наричани по-нататък „измененията“). Някои от тези изменения, които според Унгария са приети с цел защита на ненавършилите пълнолетие лица, действително забраняват или ограничават достъпа до съдържание, което представя или популяризира „отклонение от собствената идентичност, съответстваща на пола по рождение, промяна на пола или хомосексуалност“ (наричано по-нататък „съдържание за ЛГБТИ“). Комисията предявява пред Съда иск за установяване на неизпълнение на задължения срещу Унгария във връзка с тези изменения. Тя иска от Съда да установи, че Унгария е нарушила правото на Съюза на три различни нива: първичното и вторичното законодателство относно вътрешния пазар на услуги¹ и Общия регламент относно защитата на данните (ОРЗД)²; някои права по Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“); и член 2 ДЕС³.

Генерален адвокат Tamara Szepeta предлага на Съда да постанови, че искът е изцяло основателен.

Първо, **тези изменения нарушават свободата на предоставяне и получаване на услуги**, залегнала в първичното право на ЕС и в една или няколко разпоредби на **Директивата за електронната търговия, Директивата относно услугите, Директивата за аудиовизуалните медийни услуги и ОРЗД**.

Второ, **тези изменения засягат и редица основни права, които се защитават от Хартата, а именно забраната на дискриминацията, основана на пол и сексуална ориентация⁴, зачитането на личния и семейния живот⁵, свободата на изразяване на мнение и свободата на информация⁶ и правото на човешко достойнство⁷**. Според генералния адвокат това засягане не може да се обоснове с изтъкнатите от Унгария съображения, а именно защитата на здравословното развитие на ненавършилите пълнолетие лица и правото на родителите да отглеждат децата си в съответствие с личните си убеждения⁸. В това отношение генералният адвокат пояснява, че в името на защитата на ненавършилите пълнолетие лица разглежданата унгарска правна уредба забранява представянето на обикновения живот на ЛГБТИ и не се ограничава до защита на ненавършилите пълнолетие лица от порнографско съдържание, което вече е било забранено със закон в Унгария още преди измененията.

Унгария не е представила доказателства за потенциалния риск от увреждане на здравословното развитие на ненавършилите пълнолетие лица от съдържанието, което представя обикновения живот на ЛГБТИ.

Следователно **тези изменения се основават на ценностна преценка, че хомосексуалният и нецисджендърният начин на живот не са равностойни по ценност или статус на хетеросексуалния и цисджендърния начин на живот.**

Трето, генералният адвокат счита, че Съдът следва, както предлага Комисията, да установи самостоятелно нарушение от страна на държава членка **на член 2 ДЕС**, който закрепва основните ценности, на които се основава Европейският съюз.

Генерален адвокат Šarpeta подчертава, че правният ред на Съюза се развива чрез диалог. Това означава, че е възможно да има различни виждания за това как да бъдат „конкретизирани“ общите ценности.

Разногласията относно съдържанието на основните права или различията при балансирането на две или повече основни права не следва да водят до установяване на нарушение на член 2 ДЕС. Те са част от конституционния диалог в правната система на Съюза, който позволява различно „конкретизиране“ на правата. Тези разногласия обаче не отричат самите ценности.

Наличието на нарушение на член 2 ДЕС следва да се установи само ако Съдът заключи, че дадена държава членка е нарушила право по Хартата, тъй като е отрекла ценността, която това право конкретизира.

В настоящия случай генералният адвокат счита, че това, че ЛГБТИ заслужават еднакво уважение в държавите членки, не подлежи на оспорване чрез диалог. Неуважението и маргинализирането на дадена група в обществото са „червените линии“, наложени от ценностите на равенството, човешкото достойнство и зачитането на правата на човека.

Поради това според генералния адвокат **като поставя под въпрос равенството на ЛГБТИ, Унгария не показва наличието на несъгласие или на различие относно съдържанието на ценностите на Европейския съюз. Вместо това тази държава членка отрича няколко от тези основни ценности и по този начин се отклонява значително от отразения в член 2 ДЕС модел на конституционна демокрация.**

ЗАБЕЛЕЖКА: Заключение на генералния адвокат не обвързва Съда. Задачата на генералните адвокати е да предлагат на Съда, при пълна независимост, правно разрешение на делото, което им е поверено. Оттук нататък съдиите от Съда пристъпват към разисквания по делото. Съдебното решение ще бъде постановено на по-късна дата.

ЗАБЕЛЕЖКА: Искът за установяване на неизпълнение на задължения, насочен срещу държава членка, която не е изпълнила произтичащите си от правото на Съюза задължения, може да се предяви от Комисията или от друга държава членка. Ако Съдът установи неизпълнението, съответната държава членка трябва да се съобрази със съдебното решение в най-кратък срок. Когато прецени, че държавата членка не се е съобщила със съдебното решение, Комисията може да предяви нов иск, с който да поиска налагане на имуществени санкции. Ако обаче на Комисията не са съобщени мерките за транспониране на дадена директива, по нейно предложение Съдът може да наложи санкции още с първото съдебно решение.

Неофициален документ за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на становището се публикува на уебсайта CURIA в деня на обявяването му.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 4293.

Кадри от представянето на заключението са достъпни на [„Europe by Satellite“](#) (+32) 2 2964106.

¹ По-конкретно [член 56](#) ДФЕС и следните актове на вторичното право на Съюза: [Директива 2000/31/ЕО](#) за електронната търговия, [Директива 2006/123/ЕО](#) относно услугите на вътрешния пазар, [Директива 2010/13/ЕС](#) за аудиовизуалните медийни услуги.

² [Регламент \(ЕС\) 2016/679](#) относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни (Общ регламент относно защитата на данните).

³ [Член 2](#) от Договора за Европейския съюз гласи: „Съюзът се основава на ценностите на зачитане на човешкото достойнство, на свободата, демокрацията, равенството, правовата държава, както и на зачитането на правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към малцинства. Тези ценности са общи за държавите членки в общество, чиито характеристики са плурализмът, недискриминацията, толерантността, справедливостта, солидарността и равенството между жените и мъжете“.

⁴ [Член 21](#) от Хартата.

⁵ [Член 7](#) от Хартата.

⁶ [Член 11](#) от Хартата.

⁷ [Член 1](#) от Хартата.

⁸ [Член 14, параграф 3](#)) от Хартата.